

необхідним спектром знань та допомагаючи у формуванні практичних навичок на своєму особистому рівні.

Ще одним важливим елементом інноваційного підходу до фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва є використання інтерактивних додатків. Ці додатки створюють можливість для активної взаємодії між студентами та викладачами під час навчання. Вони можуть містити вправи для самостійного опрацювання матеріалу, тестування, інтерактивні симуляції та інші елементи, що роблять художньо-освітній процес більш цікавим та ефективним [1].

Додатково, використання відеоматеріалів стає важливим інструментом для підвищення якості фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Відеоуроки, записи майстер-класів відомих музикантів, аналіз виконання музичних творів допомагають здобувачам краще розуміти і осягати особливості виконавської майстерності. Використання відео також сприяє розвитку візуального сприйняття музики.

Говорячи про інноваційність, слід не забувати, що не менш важливим є збереження високих традиційних ідеалів музичного виконавства та музично-педагогічної практики. Майбутні вчителі музичного мистецтва повинні орієнтуватися на досягнення високого рівня в музичному мистецтві, щоб донести ці цінності до своїх учнів. Поєднання культурно-історичного досвіду з інноваційністю створює основу для розвитку та вдосконалення музичної освіти.

У цьому контексті інноваційність не є відокремленим елементом, а стає невід'ємною частиною фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Вона допомагає розширити професійні горизонти та забезпечити високий рівень фахової компетентності.

Отже, інноваційність у фаховій підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва втілює концепцію, яка поєднує класичні традиції з сучасними художньо-педагогічними ідеями та новітніми інформаційно-комунікаційними технологіями. Цей підхід дозволяє створити комфортний та продуктивний простір для розвитку творчості, підвищення професійної компетентності та готовності майбутніх фахівців до викликів сучасності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пашенко І. Комп'ютерні технології у системі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. *Вісник Черкаського університету*. 2017. № 3. С. 100-104.
2. Zhu Yunrui. Implementation of innovative achievements of pedagogical science in the preparation of future vocal teachers. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2021. № IX (99). Issue: 252. P. 60-63.

РОЗВИТОК МОВЛЕННЄВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО РІДНЕ МІСТО

Багінська І. Б.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

*Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

Мельничук Л. Б.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»*

У сучасних умовах, коли відбуваються глибокі зміни в житті суспільства, коли Україна виборює свою незалежність у кривавій війні одним із центральних напрямів роботи з молодим поколінням стає національно-патріотичне виховання. Зараз, в період нестабільності, виникає необхідність повернутися до кращих традицій нашого народу, до його вікового коріння, до таких вічних понять, як рід, родина, Батьківщина.

Одним із засобів розвитку та активізації мовленнєво-пізнавальної діяльності у дітей старшого дошкільного віку виступає процес ознайомлення з рідним краєм, який дає їй можливість пізнати і зрозуміти закономірності довкілля, у якому вона живе, перейти у процесі пізнання від явищ до сутності, зрозуміти внутрішню будову предметів і явищ довкілля, правильно їх пояснити і використовувати набуті знання у своїй практичній діяльності [1].

Проблемі формування у дошкільників знань про рідний край присвячені праці багатьох українських педагогів минулого (Г. Ващенко, О. Духновича, А. Макаренка, С. Русової, К. Ушинського, В. Сухомлинського) та сучасних учених (А. Богуш, П. Вербицької, Т. Гавлітіної, М. Качур, О. Коберника, О. Коркішко, В. Мірошніченко, С. Оришко, М. Павленко, О. Сухомлинської та ін.).

У процесі ознайомлення з рідним краєм, його визначними пам'ятками, дитина вчиться усвідомлювати себе як людину, що проживає в певний часовий період, в певних етнокультурних умовах і в той же час долучається до багатств національної та світової культури. У зв'язку з цим успішність розвитку дитини старшого дошкільного віку при знайомстві з рідним містом стане можливою лише за умови їх активної взаємодії з навколишнім світом емоційно-практичним шляхом, тобто через гру, предметну діяльність, спілкування, працю, навчання, різні види діяльності, властиві дошкільному віку [3].

Аналіз психолого-педагогічної літератури з дошкільного виховання, зокрема, парціальної програми «Рівнезнавство» [2] свідчить: заняття з ознайомлення з містом слід проводити один-два рази на місяць, а запропонована програма дозволяє побачити етапи пізнання міста дитиною, а також визначає тематичні блоки роботи з дітьми: історія міста та походження його назви; визначні місця рідного краю; національні традиції та свята; природа Рівненщини; видатні особистості

(почесні громадяни Рівного, наші захисники); культура поведінки в рідному місті.

Кожен момент ознайомлення дітей дошкільного віку з рідним містом повинен бути пронизаний вихованням поваги до людини – трудівника, захисника міста, гідного громадянина. Завдання залучення дітей до життя міста, його історії, культури, природи найбільш ефективно можуть бути вирішені у тому випадку, коли на заняттях встановлюється зв'язок поколінь і пізнання найближчого оточення обов'язково пов'язується з культурними традиціями минулого.

Діапазон об'єктів, з якими ознайомлюють дітей дошкільного віку, є досить широким: це район і місто в цілому, його визначні пам'ятки, історичні місця і пам'ятники. Проводяться екскурсії по місту, на природу, плануються спостереження за працею дорослих, де кожна дитина починає усвідомлювати, що праця об'єднує людей, вимагає від них злагожденості, взаємодопомоги, знання своєї справи.

Велике значення у розвитку мовленнєво-пізнавальної компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі ознайомлення з рідним містом має приклад дорослих, особливо близьких людей. На конкретних фактах з життя старших членів сім'ї дітям пояснюються такі важливі поняття, як «любов до рідного міста», «подвиг» тощо. Важливо підвести дітей до розуміння, що патріотизм полягає в тому, що ми любимо свою Вітчизну, і кожен громадянин України робить все можливе заради наближення нашої перемоги над рашиським загарбником. Батьківщина шанує своїх героїв, які віддали життя за право людей жити під мирним небом на своїй землі. Їхні імена увічнені в назвах вулиць, площ, а світлини героїв діти спостерігали на алеї слави в центрі нашого міста [48].

Назву міста закріплюємо з дітьми в іграх («Хто більше назве міст», «З якого міста до нас у гості», «Впізнай за світлиною»), у вправах типу «Із різних назв міст визнач наше місто», «Пошукаємо наше місто на карті» тощо.

Робота з дітьми по ознайомленню з містом у старшій групі починається з фронтального заняття «Екскурсія за межі дитячого садка» з використанням ілюстрацій, листівок з видами Рівного. Наступний захід «Прогулянки містом» проводиться у формі бесіди з наступним виконанням дитячого малюнку, присвяченого враженнями від прогулянки рідним містом. Упродовж півріччя проводяться «Міські хвилинки» – частина фронтальних занять. На початку кожного заняття дітям кілька хвилин задаються запитання про місто.

Упродовж усього періоду навчання вихователі пропонують дітям спільно з батьками вести «Альбоми для домашніх оповідань». Щомісяця вони повинні скласти розповідь на задану тему, підібрати ілюстрації, світлини або зробити малюнок до розповіді. У групі діти переказують свої розповіді і проводиться виставка дитячих робіт.

В кінці навчального року, коли у більшості дітей групи поставлені і автоматизовані всі звуки, проводиться конкурс «За що люблю я гарне місто моє?». Діти читають вірші про місто і рідний край.

Виходячи з вищевикладеного, можна зробити висновок, що побудова освітнього процесу на краєзнавчому матеріалі дозволяє вирішувати наступні завдання формування мовленнєво-пізнавальної компетентності у процесі

знайомства з рідним містом:

- формувати любов до рідного міста і інтерес до минулого і сучасного Рівного;
- розвивати емоційно-ціннісне ставлення до сім'ї, будинку, вулиці, краю, країни;
- виховувати почуття гордості за своїх земляків, відповідальності за все, що відбувається в місті, причетності до цього;
- розвивати дбайливе ставлення до міста (пам'ятки, культура, природа);
- формувати вміння орієнтуватися в найближчому природному та культурному оточенні і відображати це у своїй діяльності;
- розвивати у процесі розповідей мовлення, мислення, пам'ять, увагу, уяву [3].

Ми впевнені, що успіх у розвитку мовленнєво-пізнавальної діяльності дошкільників у процесі ознайомлення з рідним містом буде досягнутий за умови, якщо сам вихователь буде знати і любити історію своєї країни, свого міста. Він повинен вміти відібрати інформацію, яка буде доступною дітям дошкільного віку, віднайти факти, які можуть викликати в дітей почуття захоплення і гордості. А результатом роботи можна вважати підвищення рівня знань дітей про своє місто, його структуру, пам'ятки, інтерес до історії і культури, гордість за його героїв, почуття причетності до життя свого мікрорайону, свого міста.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богущ А., Гавриш Н. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі : підручник для ВНЗ. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2008. 408 с.
2. *Рівнезнавство: парціальна програма з народознавства для дітей старшого дошкільного віку* / КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Рівненської міської ради. Рівне : О. Зень, 2021. 236 с.
3. Соціалізація дітей старшого дошкільного віку в умовах ДНЗ: монографія / Н. Гавриш, О. Рейпольська та ін.; за заг.ред. О. Рейпольської. Київ- Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2018. 280 с.

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ З УРАХУВАННЯМ ВІКОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ

Байняшова С. П.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка

В умовах розвитку інформаційного суспільства освітні документи орієнтують організовувати вивчення навчальних дисциплін на засадах медіаосвіти. Якість відповідної роботи значною мірою залежить від формування в учнів інформаційної грамотності з урахуванням їхніх вікових особливостей та психічного розвитку.

Аналіз праць науковців (Л. Найдюнової, О. Семеног та ін.) свідчить, що в освітній практиці вчителів-словесників активна робота учнів з інформацією під час навчання української мови представлена недостатньо, що також певною мірою спричиняє недостатній рівень читацької компетентності школярів.